

Organisationsbidragens användning och effekter

Återrapportering av tre statsbidrag till ideella organisationer | 2025

Dnr 0765/25

© Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) 2025

Kontaktuppgifter MUCF:

Telefon: 010-160 10 00

E-post: info@mucf.se

Webb: www.mucf.se

Innehållsförteckning

Förord	4
Sammanfattning	5
1. Inledning	7
Uppdraget.....	7
Metod för bedömning av resultat och effekter för organisationsbidrag	7
Underlag till rapporten	9
Dokumentation från organisationerna	10
Materialets tillförlitlighet.....	10
2. Barn- och ungdomsorganisationer	11
Så användes bidraget.....	11
Organisationstyper	12
Budget.....	13
Antal medlemmar	14
3. Etniska organisationer	15
Så användes bidraget.....	15
Organisationstyper	15
Budget.....	16
4. Hbtq-organisationer	17
Så användes bidraget.....	17
Organisationstyper	17
Budget.....	18
Antal medlemmar	18
5. Resultat och effekter	19
Bidraget har en stor betydelse för organisationerna	19
Bidragen är avgörande för organisationernas existens	19
Andra finansieringskällor	20
Bidraget lägger grunden för organisationernas strukturerande och processdrivande arbete	20
Bidraget gör organisationernas verksamhet möjlig	23
Verksamhetslogik för organisationsbidragen	27

MUCF:s samlade bedömning.....	30
Myndighetens förslag	32
Förstärk arbetet med bidragsgivning till det civila samhället.....	32
Höj bidraget till barn- och ungdomsorganisationer med 50 miljoner kronor per år	32
Se över förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer så att MUCF vid fördelningen av bidrag kan beakta att de nationella minoriteterna bedriver resurskrävande verksamhet	33
6. Referenser	34
7. Bilagor	35
1. Barn- och ungdomsorganisationer.....	35
2. Barn- och ungdomsorganisationer indelade efter organisationstyp.....	39
Elev- eller studentorganisationer	39
Etniska organisationer	39
Folkbildnings- eller utbildningsorganisationer	40
Friluftorganisationer	40
Frivilliga försvarsorganisationer.....	40
Hbtq-organisationer.....	40
Hobbyorganisationer	40
Kulturorganisationer	40
Miljöorganisationer	41
Nationella minoritetsorganisationer	41
Nykterhetsorganisationer eller liknande	41
Organisationer för personer med funktionsnedsättning	41
Partipolitiska ungdomsförbund	41
Religiösa organisationer	42
Solidaritetsorganisationer.....	42
Övriga organisationer	43
3. Etniska organisationer	44
4. Hbtq-organisationer	46

Förord

Ett centralt uppdrag för Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF, är att fördela statsbidrag till civilsamhällesaktörer. Här beskrivs hur de tre organisationsbidrag som beviljades ideella organisationer vid årsskiftet 2022/2023 användes under 2023. Bidragen söktes 2022 och ansökningsuppgifterna baserades på uppgifter från 2021.

Organisationsbidragen går till barn- och ungdomsorganisationer, hbtq-organisationer och organisationer bildade på etnisk grund (så kallade etniska organisationer). Totalt beviljades strax över 292 miljoner kronor till 165 organisationer 2023. Myndigheten bedömer att både användningen av bidragen och de effekter som organisationerna själva uppskattar att deras verksamheter leder till ligger i linje med respektive bidrags syfte.

Resultatet och betydelsen av bidraget har redovisats av organisationerna. De uppgav att de har en bred verksamhet och har många roller och ansvar som skapar effekter på både individ-, organisations- och samhällsnivå.

Bidraget har bland annat gjort att den organisatoriska grundstrukturen kan upprätthållas. Det främjar också organisationernas långsiktighet, kvalitet, kompetens och stabilitet. Med hjälp av bidraget har organisationerna kunnat upprätthålla en bred geografisk spridning. Organisationerna har kunnat bedriva opinionsbildande arbete, genomfört sociala aktiviteter och arbetat för interndemokrati och föreningskunskap.

Rapporten är framtagen av Jenny Eriksson på avdelningen för statsbidrag.

Stefan Holmgren, vikarierande generaldirektör
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Sammanfattning

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF, lämnar varje år en redogörelse för hur organisationsbidragen har använts och vad medlen har gett för resultat och effekter. Återrapporteringen styrs av bidragens förordningar. I den här rapporten som gäller bidragsår 2023 redovisas de tre organisationsbidrag som fördelats till barn- och ungdomsorganisationer, hbtq-organisationer och organisationer bildade på etnisk grund (så kallade etniska organisationer).

Här redovisas vilka organisationer som beviljades bidrag, medlemmarnas könsfördelning, vad bidragen användes till samt var i landet verksamheten bedrevs. Rapporten baseras på information som organisationerna själva uppger i sin redovisning till MUCF. Den statistik som redovisas i rapporten baseras på data från MUCF:s e-tjänst.

De kortsiktiga effekter som organisationer och medlemmar angett sammanfattas här och presenteras utförligare i kapitlet ”Bidragets resultat och effekter”.

Kortsiktiga effekter

- Organisatorisk grundstruktur upprätthålls.
- Långsiktighet och stabilitet i organisationernas verksamhet.
- Kvalitet i organisationernas verksamhet.
- Kompetens och kunskap främjas i organisationerna.
- Verksamhet kan bedrivas med bred geografisk spridning.
- Medlemmar kan delta i organisationens verksamhet oavsett ekonomi och funktion.
- Aktiviteter kan genomföras.
- Ökad legitimitet från medlemmar, finansiärer och samhället i stort.
- Frihet i utformningen av organisationens verksamhet.
- Demokratiska principer upprätthålls.
- Organisationerna kan bidra till samhällsförändring som ligger i målgruppernas intressen.
- Organisationerna kan främja gemenskap och utbyte mellan medlemmar.

Bidragens resultat och effekter sätts i relation till målen för politiken för det civila samhället, till den nationella ungdomspolitikerna och till de mål som anges i förordningarna för organisationsbidragen.

På lång sikt ska bidragen därför bidra till att:

- Organisationernas egna initiativ och verksamheter med ändamål att stärka ställningen i samhället för hbtq-personer har stärkts.
- Barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället har stärkts.
- Organisationernas egna initiativ och verksamheter som rör kultur, språk, identitet och delaktighet i samhälle har stärkts.
- Villkoren för det civila samhället som en central del i demokratin har förbättrats.
- Alla ungdomar har goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

MUCF bedömer att de resultat och effekter som organisationerna beskriver ligger väl i linje med bidragens syften. Myndigheten konstaterar också att organisationsbidragen har stor betydelse för organisationernas existens och verksamhet.

I slutet av rapporten lämnar MUCF följande förslag till regeringen:

- Förstärk arbetet med bidragsgivning till det civila samhället.
- Höj bidraget till barn- och ungdomsorganisationer permanent med 50 miljoner kronor per år.
- Se över förordning (2011:65) om statsbidrag till barn och ungdomsorganisationer så att MUCF vid fördelningen av bidrag kan beakta att de nationella minoriteterna bedriver resurskrävande verksamhet.

1. Inledning

Uppdraget

Förordningarna som styr organisationsbidragen slår fast att MUCF ska lämna en sammanfattande redogörelse som handlar om vad bidragen har använts till och om möjligt göra en bedömning av statsbidragens effekter i förhållande till syftet med bidragen.

Följande förordningar styr bidragen:

- förordning (2008:63) om statsbidrag till organisationer bildade på etnisk grund
- förordning (2008:349) om statsbidrag till organisationer för homosexuella, bisexuella, transsexuella eller personer med könsöverskridande identitet eller uttryck
- förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer

Metod för bedömning av resultat och effekter för organisationsbidrag

All bidragsgivning till civilsamhället utgår från sex grundläggande principer som ska präglare relationen mellan offentlig och ideell sektor. Principerna har fastställts i regeringens proposition ”En politik för det civila samhället”¹ och baseras på:

- självständighet och oberoende
- dialog
- kvalitet
- långsiktighet
- öppenhet och insyn
- mångfald

Där står att syftet med organisationsbidragen är att ge civilsamhället förutsättningar att upprätthålla basfunktioner utan allt för stort inslag av offentlig styrning. I propositionen anges att organisationsbidragen inte bör förenas med långtgående och detaljerade villkor för att inte äventyra organisationernas självständighet. Bidragsgivningen ska också vara överskådlig och präglas av kontinuitet.

I den statliga offentliga utredningen ”Palett för ett stärkt civilsamhälle”² uttrycks att ett starkt grundläggande organisationsbidrag ger förutsättningar för civilsamhället att arbeta långsiktigt och hållbart för medlemmarnas intressen.

¹ Proposition 2009/10:55, En politik för det civila samhället.

² SOU 2016:13, Palett för ett stärkt civilsamhälle.

I departementspromemorian ”Resultatstyrning av föreningsbidrag”³ anges att organisationsbidraget inte bör, eller går att, resultatstyras. Detsamma anges i statens utredning ”Fritid på egna villkor”⁴ där organisationsbidrag beskrivs som ett sätt för staten att stödja organisationernas existens. Bidraget bygger på vissa grundläggande villkor som följs upp:

Organisationsbidragen kan förenklat sägas stödja det civila samhällets organisationer för vad de är, inte för vad de gör, eftersom de utgår från vissa baskriterier utan att ställa krav på motprestationer.⁵

I departementspromemorian beskrivs organisationsbidrag även som ett verktyg för att stödja civilsamhällets roll som röstbärare. Staten behöver se till att de uppdrag och villkor som ställs på det civila samhället inte underminerar viljan att agera opinionsbildare och samhällskritiker. Att urholka civilsamhällets roll som röstbärare skulle enligt promemorian utgöra en risk för demokratin i Sverige.

Å andra sidan innebär principen om öppenhet och insyn att bidragssystemen ska uppmuntra det civila samhällets organisationer att öppet redovisa sin organisation, sin verksamhet och sin ekonomi.⁶ Statskontoret konstaterar i rapporten ”Bidrag till ideella organisationer – kartläggning, analys och rekommendationer”⁷ att ideella organisationer både möts av krav på resultatredovisning av statliga medel och av idén om att ideella aktörers självständighet ska bevaras, utan överdriven styrning.

I utredningen ”Fritid på egna villkor”⁸ undersöktes frågan om att omvandla organisationsbidraget till ett verksamhetsbidrag. Det skulle dock enligt utredningen kräva kvalitativa bedömningar av måluppfyllelse för verksamheten, vilket bedömdes vara alltför resurskrävande för såväl den bidragsgivande myndigheten som de sökande organisationerna. Bedömningarna skulle inte heller gå att genomföra på ett rättssäkert och förutsebart sätt. Det skulle enligt utredningen innebära en alltför långtgående statlig styrning av det civila samhällets organisationer. I samma utredning görs en jämförelse med uppföljningssystemet för idrottspolitiken. Inom ramen för det mäts effekter av statens idrottsstöd med hjälp av indikatorer. Modellen lämpar sig enligt utredningen väl för idrottspolitiken eftersom idrottsstatistiken är väl utvecklad och att det inom idrotten är naturligt att föra statistik över resultat, deltagande och insatser som lett till resultaten.

Den typen av löpande statistikinsamling genomförs inte för andra ideella organisationer, vilket innebär att modellen bedömts vara olämplig att använda för att utvärdera de bidrag som MUCF fördelar. Vidare konstateras i utredningen att bidragsgivningens effekter på samhällsutvecklingen i stort är ytterst svåra att kartlägga eftersom det är svårt att härleda samhällsförändringarna tillbaka till de utbetalade bidragen. Däremot är det enklare att utvärdera hur bidraget påverkar den enskilda organisationens verksamhet och utveckling.

³ Ds 1997:36, Resultatstyrning av föreningsbidrag.

⁴ SOU 2009:29, Fritid på egna villkor.

⁵ Ds 1997:36, Resultatstyrning av föreningsbidrag.

⁶ Regeringens skrivelse 2009/10:55, En strategi för ungdomspolitiken.

⁷ Statskontoret, 2004, ”Bidrag till ideella organisationer – kartläggning, analys och rekommendationer”, Stockholm.

⁸ SOU 2009:29, Resultatstyrning av föreningsbidrag.

I propositionen ”En politik för det civila samhället” fastställs principer för styrningen av de statliga bidragen som är anpassade efter de olika bidragstypernas funktion och utformning. Principerna anger att:

- Det ska finnas mätbara mål för verksamhets- och projektbidrag, men inte för organisationsbidragen.
- Bedömningar av resultat och effekter ska göras för alla bidrag förutom organisationsbidragen. Dessa ska istället utvärderas mer övergripande och en diskussion om måluppfyllelse ska föras.

I ”Fritid på lika villkor” föreslås att utvärderingen av bidragets syfte kan bygga på information från bidragshandläggningen samt på självutvärderande enkäter från organisationerna.

Förordningarna som styr organisationsbidragen som redovisas här anger att MUCF – om möjligt – ska göra en bedömning av statsbidragens effekter i förhållande till syftet med bidragen. Med utgångspunkt i ovan nämnda förordningar och förarbeten har MUCF därför valt en metod för redovisning av organisationsbidragen som i möjligaste mån tar hänsyn till både civilsamhällets självständighet och principen om öppenhet i bidragssystemet.

Underlag till rapporten

Här redovisas hur organisationsbidragen användes och vad de gav för resultat och effekter bidragsår 2023. Eftersläpningen beror på att redovisningarna av bidragsåret 2023 var de senaste som myndigheten fått in när rapporten skrevs. Myndigheten kan inte redovisa projekten förrän de är genomförda och slutredovisade, vilket sker två år efter bidragsåret. Uppgifterna är tagna från MUCF:s e-tjänst i februari 2025.

Dokumentation från organisationerna

De kvantitativa uppgifterna är hämtade från MUCF:s e-tjänst. Vid redovisningen svarade organisationerna på frågan om hur de använde bidraget 2023 genom både fritextsvar och fasta svarsalternativ. För att analysera bidragets resultat och betydelse användes fritextsvaren på följande frågor:

- Vilken betydelse har bidraget för er existens och möjlighet att bedriva verksamhet?
- Vilka effekter uppskattar du att den verksamhet ni bedrivit med hjälp av bidraget har gett? (Till exempel effekter av påverkansarbete eller på medlemmars liv och situation. Det kan handla om effekter på lokal, nationell eller internationell nivå).

Materiallets tillförlitlighet

Rapporten bygger på redovisningar med uppskattningar från organisationerna själva. Deras subjektivitet bör problematiseras, framför allt när det gäller svaren på de frågor som handlar om vilka resultat och effekter deras verksamhet har gett. Eftersom MUCF finansierar organisationernas verksamhet kan de ha ett intresse av att uppvisa goda resultat och effekter i slutredovisningen, i tron om att det kan öka sannolikheten att beviljas bidrag på nytt eller undvika återkrav. Samtidigt är det organisationerna själva som har bäst kunskap om det arbete som bedrivits, vilka som tagit del av deras aktiviteter och hur arbete och lärdomar från verksamheten har spridits till andra. Det är även organisationerna som över tid har kunnat se vilka eventuella förändringsprocesser som kommit igång av deras arbete och i vilken utsträckning dessa lever vidare över tid.

2. Barn- och ungdomsorganisationer

MUCF fördelar ungefär 212 miljoner kronor årligen genom det bidrag som syftar till att stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället.⁹ 2023 delades 50 extra miljoner ut till barn- och ungdomsorganisationer och den totala summan blev då 262 miljoner kronor.

I propositionen ”Makt att bestämma – rätt till välfärd” från 2004¹⁰ anges att ungdomars egna initiativ inom föreningslivet ska tas tillvara och i regeringens skrivelse från 2009 ”En strategi för ungdomspolitiken”¹¹ fastslås att den nationella ungdomspolitiken ska göra ungdomars egna och självständiga organisering möjlig. Självständighet uppnås genom att barn och ungdomar via föreningslivet får tillgång till forum för dialog och gemenskap. Gemenskapen ska förhindra utanförskap som beskrivs som motsatsen till självständighet.

I propositionen ”Ungdomspolitik”¹² angavs det dåvarande målet för den statliga bidragsgivningen till barn- och ungdomsorganisationer. Ett kriterium för att en organisation skulle få bidrag var att ungdomarna själva hade inflytande över och styrde verksamheten, genom exempelvis rösträtt och genom att ingå i styrelser. Utöver det skulle ungdomsorganisationerna vara organisatoriskt självständiga gentemot moderorganisationerna.

Bidraget kan sökas av riksorganisationer som har varit verksamma under minst två år före ansökan om bidrag. Bidrag får inte ges till ekonomiska föreningar. Den sökande behöver vara en barn- och ungdomsorganisation med minst 1 000 bidragsgrundande medlemmar (6–25 år). Undantag gäller för barn- och ungdomsorganisationer som företräder nationella minoriteter i Sverige eller personer med funktionsnedsättning.

Organisationsbidraget till barn- och ungdomsorganisationer utgjorde under 2023 en majoritet av organisationernas totala intäkter (med ett medelvärde 60 procent), spannvidden låg mellan nio och 100 procent.¹³

Så användes bidraget

Nedan beskrivs vilka typer av barn- och ungdomsorganisationer som tog del av bidraget, vad bidraget användes till, hur många som tog del av bidraget fördelat på kön och var i landet som organisationerna fanns representerade genom sina medlemsföreningar.

⁹ SFS 2011:65, 3 §, Förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer.

¹⁰ Prop. 2004/05:2, Makt att bestämma – rätt till välfärd.

¹¹ Skr. 2009/10:53, En strategi för ungdomspolitiken.

¹² Prop. 1993/1994:135, Ungdomspolitik.

¹³ Uppgiften bygger på 107 organisationers svar. Tre av organisationerna som redovisat har inte svarat på frågan.

Organisationstyper

Organisationerna har delats in efter huvudsaklig organisationstyp för att ge en översikt av vilken typ av organisationer och verksamheter som får bidrag. En förteckning av klassningen finns i bilagan i tabell 7.2. Tabell 2.1 nedan visar antal organisationer per kategori.

Organisationstyp	2021	2022	2023
Övriga organisationer	17	17	18
Religiösa organisationer	16	16	16
Kulturorganisationer	9	10	11
Elev- och studentorganisationer	10	10	10
Organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning	10	10	10
Etniska organisationer	8	9	9
Partipolitiska ungdomsförbund	9	9	9
Hobbyorganisationer	7	7	8
Nykterhetsorganisationer eller liknande	6	7	7
Solidaritetsorganisationer	6	6	7
Friluftorganisationer	3	3	3
Folkbildnings- eller utbildningsorganisationer	1	2	2
Miljöorganisationer	1	2	2
Nationella minoritetsorganisationer	4	4	2
Frivilliga försvarsorganisationer	1	1	1
Hbtq-organisationer	1	1	1
Summa	109	114	114

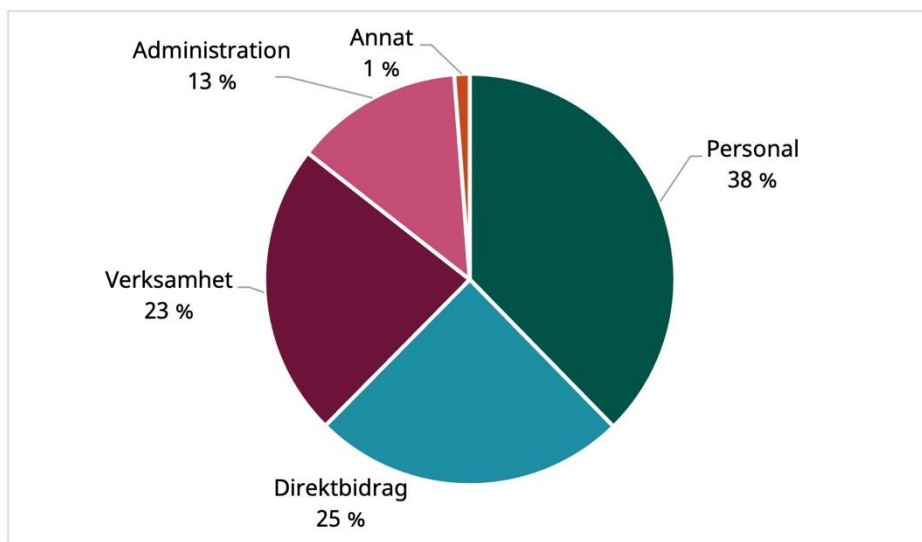
Tabell 2.1 Antal beviljade bidrag till barn- och ungdomsorganisationer 2021–2023 fördelade på huvudsaklig organisationstyp.

Källa: MUCF:s e-tjänst.

Budget

Under perioden 2020–2025 har bidraget till barn- och ungdomsorganisationer tillfälligt ökat med 50 miljoner per år. Det innebär att MUCF fördelade 262 miljoner i bidrag 2023.

2023 fick barn- och ungdomsorganisationerna i genomsnitt 2 298 245 miljoner kronor. Summan varierade mellan 582 250 och 21 435 754 kronor. Organisationernas bidrag redovisas i bilagan i tabell 7.1.¹⁴ Hur organisationerna använde medlen illustreras i figur 2.1 som visar den genomsnittliga användningen av bidraget mellan olika budgetposter.

Figur 2.1 Hur bidraget till barn- och ungdomsorganisationer fördelades mellan olika budgetposter 2023. Andel i procent.

Källa: MUCF:s e-tjänst.

¹⁴ Informationen bygger på 106 organisationers svar. Åtta organisationer som beviljades medel för bidragsår 2023 sökte inte igen 2024. Organisationens budget redovisades därför till MUCF på ett annat sätt än övriga organisationer.

Antal medlemmar

Barn- och ungdomsorganisationerna hade drygt 700 000 bidragsgrundande medlemmar 2023. Fördelningen mellan tjejer och killar har legat mellan 40 och 60 procent över tid. Tabell 2.2 visar hur könsfördelningen såg ut bland de organisationer som beviljades bidrag för 2023.¹⁵

Kön	Antal	%
Tjejer	343 283	49
Killar	320 819	46
Annan könstillhörighet	5 827	0,8
Uppgift saknas	34 163	5
Bidragsgrundande medlemmar, totalt	704 092	100

Tabell 2.2 Medlemmar i barn- och ungdomsorganisationerna, 6–25 år, efter könstillhörighet 2023.

Källa: MUCF:s e-tjänst.

¹⁵ Åtta organisationer som beviljades bidrag för bidragsår 2023 ansökte inte igen och därför finns inte uppgifter på hur många medlemmar dessa organisationer hade år 2023.

3. Etniska organisationer

Bidraget fördelas till ideella organisationer med minst 1 000 betalande medlemmar anslutna till lokalföreningar eller avdelningar som till övervägande majoritet har medlemmar med utländsk bakgrund.

Organisationernas verksamhet måste också stämma överens med bidragets syfte som är att stärka de egna initiativ och verksamheter som rör kultur, språk, identitet och delaktighet i samhället¹⁶.

MUCF fördelar cirka 18,9 miljoner kronor årligen genom detta bidrag. Rapporteringen här bygger på redovisningen från de organisationer som beviljades bidrag 2023. Organisationerna listas i bilagan i tabell 8. Organisationsbidraget utgjorde i genomsnitt 78 procent av de etniska organisationernas totala intäkter 2023.¹⁷

Så användes bidraget

Nedan beskrivs vilka typer av etniska organisationer som beviljades bidrag, vad bidraget användes till, hur många personer som tog del av bidraget fördelat på kön och var i landet som organisationerna fanns representerade genom sina medlemsföreningar.

Organisationstyper

Flest organisationer hade medlemmar med anknytning till Europa eller Asien. I gruppen från Europa har mer än hälften anknytning till Balkanhalvön och i gruppen från Asien är det många som har anknytning till Mellanöstern.

Område	2021	2022	2023
Afrika	7	5	5
Asien	18	16	13
Europa	20	18	19
Sydamerika	1	1	1
Utspritt globalt	2	1	2
Summa	48	41	40

Tabell 3 Antal etniska organisationer 2021–2023 som beviljats bidrag fördelade på huvudsakligt geografiskt område.

Källa: MUCF:s e-tjänst.

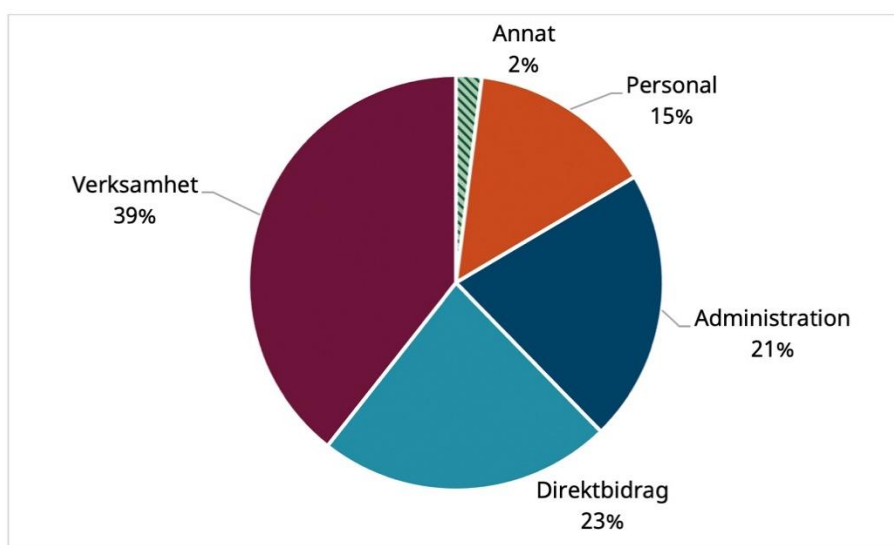
¹⁶ SFS 2008:63, 1 §, Förordning (2008:63) om statsbidrag till organisationer bildade på etnisk grund.

¹⁷ Uppgiften bygger på 37 organisationers svar.

Myndigheten har tidigare konstaterat att många av de etniska organisationerna har en kombinerad roll där de både fungerar som en röst för sina medlemmar, som en producent av service som medlemmarna efterfrågar och att de bedriver ett påverkansarbete med tydliga samhällsförändrande mål.¹⁸

Budget

Organisationerna beviljades i genomsnitt 450 119 kronor 2023, lägsta beloppet var 286 852 kronor och högsta 926 043 kronor. Figur 3.1 visar hur organisationerna använde medlen.¹⁹

**Figur 3.1 Fördelning mellan olika budgetposter för bidraget till etniska organisationer.
Andel i procent.**

Kommentar: Om man lägger ihop procenten blir det inte 100 % på grund av att siffrorna avrundats till närmaste heltal.

Källa: MUCF:s e-tjänst.

¹⁸ Ungdomsstyrelsen 2009, s. 47

¹⁹ Figuren bygger på uppgifter från 36 organisationer.

4. Hbtq-organisationer

Bidraget syftar till att stödja hbtq-organisationers egna initiativ och verksamheter för att stärka ställningen i samhället för homosexuella, bisexuella, transsexuella eller personer med könsöverskridande identitet eller uttryck. Bidraget fördelas till ideella organisationer som företräder hbtq-personer och som antingen har minst 500 betalande medlemmar eller som har betalande medlemmar och organiserad verksamhet i minst fyra lokalföreningar eller avdelningar.²⁰

Bidraget som fördelades för verksamhetsår 2023 uppgick till 11 297 996 kronor. De organisationer som beviljades bidraget och vars redovisningar ligger till grund för den här rapporten finns listade i bilaga, tabell 7.4.

2023 var medelvärdet för organisationsbidragets andel av hbtq-organisationernas totala intäkter 58 procent och hade en spannvidd mellan sju och 99 procent.

Så användes bidraget

Nedan beskrivs vilka typer av hbtq-organisationer som tog del av bidraget, vad bidraget bekostade, hur många som tog del av bidraget och var i landet som organisationerna fanns representerade genom sina medlemsföreningar.

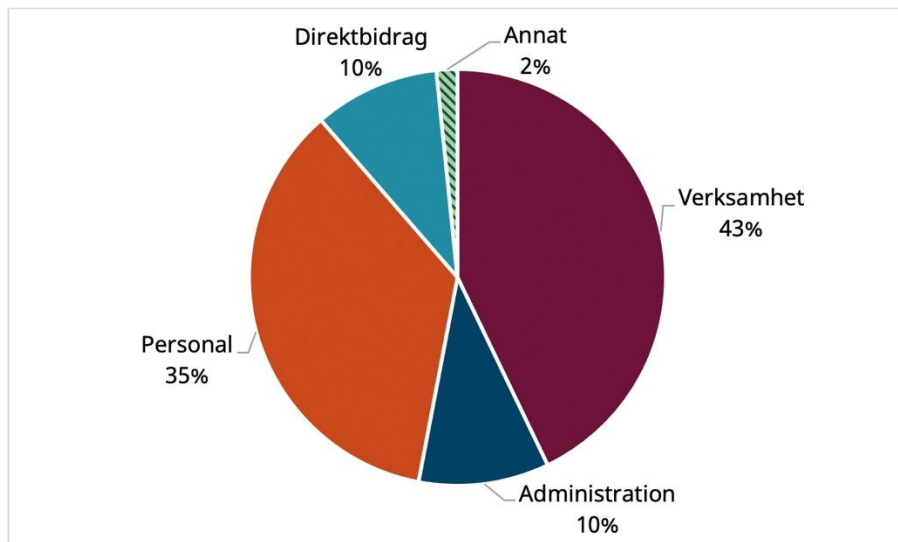
Organisationstyper

Tre av tio hbtq-organisationer som beviljades bidrag 2023 har anknytning till politiska partier. Dessa var Socialdemokraterna, Liberalerna och Moderaterna. En organisation representerar hbtq-personer inom svenska kyrkor, två representerar transpersoner, en den lesbiska folkrörelsen och en organisation representerar hbtqia+-studenter. Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter (RFSL) är den organisation som får högst belopp och som också har fått organisationsbidrag under längst tid.

²⁰ SFS 2008:349

Budget

Hbtq-organisationerna beviljades i genomsnitt 1 255 333 kronor per organisation 2023. Den totala summan som fördelades var 11,3 miljoner kronor. Spannet låg mellan 396 407 och 4 384 222 kronor. Hur organisationerna använde bidraget illustreras i figur 4.1.

Figur 4.1 Hbtq-organisationernas fördelning av budgeten på olika poster. Andel i procent.

Källa: MUCF:s e-tjänst.

Antal medlemmar

Hbtq-organisationerna som beviljades bidrag för bidragsåret 2023 hade 9 781 bidragsgrundande medlemmar.

MUCF ställer frågan om könsfördelning till alla organisationer som beviljas organisationsbidrag. De siffror som hbtq-organisationerna redovisar säger dock inte så mycket eftersom endast fem av elva organisationer uppgav kön för alla eller för en majoritet av sina medlemmar. Därför redovisas inte könsfördelningen bland medlemmarna i hbtq-organisationerna här.

5. Resultat och effekter

Här redovisas de resultat och effekter som skapats av organisationsbidragen. De kortsiktiga effekter som anges i kapitlet kommer från fritextsvaren i organisationernas redovisning. Dessa har MUCF sedan kopplat till de långsiktiga effekterna som baseras på målet för politiken för det civila samhället, det ungdomspolitiska målet och förordningarnas syften. Dessa är:

- Organisationernas egna initiativ och verksamheter med ändamål att stärka ställningen i samhället för hbtq-personer har stärkts.
- Barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället har stärkts.
- Organisationernas egna initiativ och verksamheter som rör kultur, språk, identitet och delaktighet i samhälle har stärkts.
- Villkoren för det civila samhället som central del i demokratin har förbättrats.
- Alla ungdomar har goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen.

I redovisningarna har organisationerna beskrivit vilken betydelse bidraget har för dem samt vilka resultat det givit upphov till.

Bidraget har en stor betydelse för organisationerna

Bidragen är avgörande för organisationernas existens

Bidraget står för 60–80 procent av organisationernas totala intäkter. Utan bidrag hade organisationerna fått krympa eller lägga ned verksamheten. Enligt organisationerna är bidraget avgörande för dem, vilket innebär att de resultat och effekter som organisationerna beskriver kan hänföras tillbaka till att organisationerna beviljats MUCF:s organisationsbidrag. Det uttryckte hbtq-organisationen Transammans så här:

Bidraget är helt avgörande för vår fortsatta existens. /.../ Utan bidraget skulle vi inte kunna sprida information om att vi finns och vilken verksamhet vi har. Det i sin tur skulle göra att vi inte får medlemmar till Transammans eller intäkter i form av gåvor som vi direkt använder till verksamheten för att skapa ännu fler mötesplatser och aktiviteter.

Nästan alla etniska organisationer uppgav att bidraget är avgörande för deras existens och att det är en förutsättning för att kunna driva verksamheten. 2023 var sista året som organisationerna kunde beviljas bidraget, som togs bort 2024. Flera etniska organisationer uppger att detta kommer innebära kraftigt minskat verksamhet. En etnisk organisation uttryckte det så här:

Vi kämpar för att förbundet ska överleva, men är medvetna om att utan statligt stöd kommer det att vara mycket svårt att bibehålla vår verksamhet.

Andra finansieringskällor

Eftersom bidraget till etniska organisationer upphörde 2024 har MUCF undersökt vilka alternativa finansieringskällor som organisationerna uppger. Den allra vanligaste finansieringskällan är medlemsavgifter. Därutöver får också vissa organisationer bidrag från kommuner, studieförbund, kulturfonder, ambassader och andra myndigheter såsom Migrationsverket och Jämställdhetsmyndigheten. Den vanligaste bidragstypen som omnämns är projektbidrag. Organisationerna finansierar också sin verksamhet med insamlingar och gåvor, bidrag från utländska stater och bidrag från SIOS (samarbetsorgan för etniska organisationer i Sverige).

Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund i Sverige uppgav att organisationsbidraget möjliggjort en bredare verksamhet, eftersom många statliga bidrag är öronmärkta för specifika projekt, såsom integrationsprogram, hälsokampanjer eller kulturella initiativ. Organisationsbidraget har också möjliggjort samarbete med andra organisationer och myndigheter, vilket kunnat leda till utökade resurser och inflytande.

Bidraget lägger grunden för organisationernas strukturerande och processdrivande arbete

Riksorganisationerna är beroende av bidraget från MUCF för att kunna bedriva verksamhet på ett nationellt plan och kunna inta en koordinerande och samlande roll för medlemsorganisationerna. Bidraget gör det möjligt att ha ett kansli och anställd personal. Med hjälp av bidraget kan riksorganisationerna också stödja medlemsorganisationernas utveckling.

Barn- och ungdomsorganisationen Fritidsforum sammanfattade det så här:

Det möjliggör att vi kan ha avlönade anställda, hyra en lokal för ett litet kansli, boka lokaler och hålla kurser, nätverk och konferenser med erfarenhetsutbyten och bildning för föreningsmedlemmarna.

Det strukturerande och processdrivande arbetet handlar om organisationernas inre arbete, det vill säga allt det arbete som krävs för att vara en organisation som är stabil och fungerar över tid. Kostnaderna för detta inre arbete är det som alla organisationer uppger är svårast att finansiera från andra källor. Det gör organisationsbidraget från MUCF till ett särskilt viktigt bidrag.

I det strukturerande och processdrivande arbetet ingår exempelvis att ha den kapacitet som krävs för interna demokratiska processer, men även för att vara arbetsgivare, avtalspart, projektägare och att uppfylla alla de lagar och regler som kommer av dessa åtaganden. Lagarna och reglerna rör administration och redovisning, arbetslagstiftning, löner och arvoden, arkivering, revision, hantering av personuppgifter samt säkerhet för anställda och förtroendevalda.

Arbetet innebär också att driva olika processer som säkrar organisationens överlevnad och stabilitet över tid och samtidigt ge en struktur som kan tillvarata medlemmarnas intressen genom att samverka med offentliga aktörer och andra civilsamhällesorganisationer.

Att organisationsbidraget tillåter en finansiering av organisationernas inre arbete är en av de saker som organisationerna beskrev som mest värdefullt. Bidraget från MUCF är grunden som organisationerna står på, grunden för deras överlevnad och grunden för fortsatt förvaltning och utveckling. Genom denna grund skapas en struktur som i sin tur låter organisationerna delta i andra sammanhang och strukturer där de delar sakfrågor med andra organisationer, lokalt och centralt.

Långsiktighet och legitimitet

Organisationsbidraget, till skillnad från kortvariga projektbidrag, möjliggör strategiskt och långsiktigt arbete. Det ger förutsättningar att planera verksamheten och skapa hållbarhet i organisationen.

Att erhålla statligt organisationsbidrag ökar också förtroendet för organisationen – såväl bland egna medlemmar som hos andra finansiärer och samhället i stort.

Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund i Sverige uttryckte det så här:

Stödet ökar organisationens legitimitet och synlighet inom samhället och bland andra intressenter, vilket signalerar att organisationen har ett viktigt syfte och att vårt arbete är värt att stödjas.

Kansli och lokaler

Flera organisationer uppgav att de med hjälp av bidraget kunnat upprätthålla en kontinuitet och en hög kvalitet i verksamheten.

Framför allt handlar det om att stärka organisationen på ett nationellt plan och skapa ett kansli som stabiliserar den lokala verksamheten. Kansliet fungerar som förvaltare av organisationens minne och kunskap. Tack vare bidraget har organisationerna råd med lokalhyran för kansliet. Lokalerna fungerar som arbetsplats för både anställda och ideellt arbetande, som förvaringsutrymme, arkiv och plats för möten och utbildningar. Kansliet är navet för informationsarbetet och fungerar även ofta som redaktion för organisationernas tidskrifter.

Administration och personal

Bidraget från MUCF gör att organisationerna kan strukturera det administrativa arbetet. På central nivå använder organisationerna bidraget för kommunikation och administration. Det används också för att köpa programvaror för medlemsregister, bokföring, text-, bild- och filmredigering och kostnader för webbhotell med mera. Användningen av dessa programvaror frigör arbetstid för de anställda att kunna stötta organisationen och medlemsföreningarna. Den här typen av infrastruktur gör att organisationerna kan fokusera på att genomföra seminarier, utbildningar, rapportlanseringar och andra aktiviteter som direkt berör medlemmarna.

Bidraget har också gjort att organisationerna kan ha anställda som sköter administration, ekonomi och verksamhet. Organisationernas verksamhet bygger till största delen på ideellt engagemang men den anställda personalen underlättar administrationen för de förtroendevalda, medlemmarna, styrelsen och de ideellt engagerade. Det gör att medlemmar och medlemsföreningars styrelser istället kan fokusera på kärnverksamheten.

Kompetensutveckling och stöd till medlemsföreningar

Bidraget gör att både riksorganisationer och medlemsföreningar kan anordna och genomföra olika evenemang som kongresser, kurser, föreläsningar och webinarier. Riksorganisationerna kan ordna ledarutbildningar som ger lokala föreningsledare ny kunskap för att utveckla verksamheten i sina föreningar. På så sätt kan bidraget hjälpa organisationerna att upprätthålla och utveckla kompetens och kunskap som stärker det organisatoriska arbetet.

Bidraget gör att riksförbunden kan stötta medlemsföreningarna med medel till projekt, utgifter och insatser och även ge råd och stöd när de stöter på utmaningar.

Bosnisk-Hercegovinska Ungdomsförbundet uppger att det utan bidraget hade varit svårt att utvecklas och föra verksamheten framåt och vidare. Utan bidraget hade de inte haft medel till en heltidsanställd verksamhetsutvecklare, som anställdes i syfte att ge stöd till distrikten och utveckla strategier för att stärka lokala medlemsföreningar. Utan anställningen hade de inte haft aktiv verksamhet i distrikt med bristande organisationserfarenhet:

Tack vare bidraget så kan vi arrangera aktiviteter med och för våra medlemmar, samt finansiera den administration som organisationen kräver. Direktbidraget som vi delar ut till våra föreningar hjälper dem att fortsätta anordna aktiviteter och bedriva sin verksamhet i sina regioner.

Geografisk spridning

Bidraget gör också att organisationerna både kan nå sina medlemmar på ett bättre sätt och värva fler medlemmar.

På så sätt kan organisationsbidraget bidra till större geografisk spridning av ideella insatser och hjälpa civilsamhället att verka i landets alla delar. Hbtq-organisationen HBT's uppgav att de utan bidraget skulle bli decimerade. Pengarna skulle räcka till förbundsstyrelsemöten och digitala kampanjer, men inte till geografisk spridning eller till att stötta distrikten i att bli fler och ha mer verksamhet. Organisationen Lesbisk Makt beskrev en liknande situation:

Stödet från MUCF innebär att vi idag, och i framtiden, kan satsa än mer på att växa som förening och öka den geografiska spridningen av medlemmar och lokalavdelningar.

Organisationen Öppna Moderater uppger att de tack vare bidraget kan ha en demokratiskt medlemsstyrd verksamhet i nästan hela landet. Utan bidraget skulle de inte ha möjlighet till samma geografiska spridning och inte heller kunna ge medlemsinflytande på samma sätt, då de är beroende av resor för genomförande av medlemsdemokratin.

Tillgänglighet

Med hjälp av bidraget kan organisationerna bli mer tillgängliga för sina målgrupper. Det innebär att organisationerna kan satsa på att nå och inkludera allt fler erfarenheter och identiteter – i synnerhet fler som har erfarenheter bortom funktionalitetsnormer eller personer som inte har svenska eller engelska som modersmål. Med hjälp av bidraget kan organisationerna anpassa sin verksamhet efter målgrupper

med funktionsnedsättning och kan anpassa som lokaler, möten och aktiviteter utifrån ett tillgänglighetsperspektiv.

Inte minst ger bidraget medlemmar möjlighet att delta i organisationerna oberoende av personlig ekonomi. Bidraget möjliggör låga eller inga medlemsavgifter och subventionerade deltagaravgifter på nationella evenemang. Barn- och ungdomsorganisationen ELSA Sweden uppgav att de har som vision att alla befintliga samt potentiella medlemmar ska få samma möjlighet att delta i verksamheten oberoende av sin personliga ekonomi. Utan bidraget bedömer många organisationer att medlemsavgifterna skjutit i höjden.

Bidraget gör organisationernas verksamhet möjlig

Demokratiska föreningsaktiviteter och processer

Bidraget gör att organisationerna har möjlighet att jobba i demokratisk anda både vid sina föreningsmöten centralt och lokalt samt när de anordnar sina arrangemang. Riksorganisationerna kan också bevara och förnya medlemsföreningarnas föreningskunskap genom att anordna utbildningar för medlemmar, förtroendevalda och styrelser.

Organisationerna har givit följande konkreta exempel på insatser som gjorts under verksamhetsåret i syfte att stärka den interna föreningsdemokratin eller förbättra medlemmars föreningskunskap:

- studiecirklar, seminarier och föreläsningar om demokrati
- studier och utvecklingsprogram med fokus på demokrati, ledarskap och mänskliga rättigheter
- kurser och studiebesök för att stärka föreningskunskap
- årsmötesstöd – hjälp till föreningar att genomföra årsmöten och andra demokratiska processer.
- regionala träffar med fokus på att utbilda och inspirera unga personer att engagera sig i demokratiska processer och att engagera andra ungdomar
- granskning av medlemsföreningars demokratiska processer
- utbildning i årsmötesstruktur och ledarskap
- utbildningar i gruppdynamik, grupputveckling, projektledning, riskanalys och volontärskap

Opinionsbildning

Organisationerna kan också ha en opinionsbildande roll i samhället med hjälp av bidraget. De skriver remissvar, medverkar i mässor, referensgrupper och nätverk samt för dialog med beslutsfattare för att främja sina målgruppers intressen och för att påverka politiska beslut, lagstiftning och allmänhetens attityder. Organisationerna använder sig även av digitala kanaler för informationsspridning och marknadsföring.

Ett exempel är organisationen Dövblind Barn och Ungdom som uppgav att de under 2023 haft dialog med Socialstyrelsen om deras rapport om brister i ledsagning för synskadade liksom regionernas ansvar att ge en väl fungerande habilitering och rehabilitering samt kommunernas beslut inom LSS.

Ett annat är Förbundet HBT-liberaler som aktivt verkat för en ny könstillhörighetslag.

Sociala aktiviteter

Organisationerna kan genomföra verksamhet som syftar till att främja gemenskap bland medlemmar och skapa plattformar för idéutbyte med hjälp av organisationsbidraget. De ordnar läger, kulturaktiviteter, festivaler, konferenser, workshoppar, utbildningar och föreläsningar för sina medlemmar. Här är exempel på sociala aktiviteter som de genomfört 2023:

Barn- och ungdomsorganisationer

Vi har haft fler anmällda till gemensamma träffar /.../ Bredden av deltagare från olika städer och med olika perspektiv - allt ifrån unga från Hovsjö i Södertälje till ungdomar som flytt kriget i Ukraina – har skapat mycket bättre engagemang och en mångfald i diskussion och tankar.

Svenska Röda Korsets Ungdomsförbund

I exemplen på sociala aktiviteter som barn- och ungdomsorganisationer beskrev ingick bland annat:

- forum för elever, lärare och skolpersonal att prata om frågor som rör diskriminering, kränkande behandling, elevinflytande och den fysiska och psykosociala arbetsmiljön
- utbildningsdagar om studiero, trygghet och psykisk hälsa
- webbstöd för rektorer för att främja elevinflytande
- frukostklubbar
- kurser om hälsorisker med alkohol och droger
- utgivning av tidskrifter
- studieresor
- deltagande i mässor
- idrottsaktiviteter
- föreläsningar om prostitution
- ungdomsfestivaler
- musik- och dansfestivaler
- retorikkurs
- språkkurs
- föreläsningar om migrationsrätt och asyl, mäns våld mot kvinnor, korruption, FN:s hållbarhetsmål och mänskliga rättigheter
- låtskrivarhelg
- barnkörer
- tävlingar, cuper och turneringar
- seminarium om politisk filosofi och ideologi

- seminarium om försvars- och säkerhetspolitik
- forskningsseminarium för unga
- utbildningar om algoritmer och datastrukturer
- läxhjälp
- pluggkvällar
- filmvisning

Etniska organisationer

Vi har hållit möten, seminarium, konferenser och utbildningar för att bland annat öka kunskap och kompetens bland kvinnor. Det gör att kvinnor får förutsättningar att ta makten över sina egna liv. Det bidrar också till nätverkande - att någon lyssnar på dem och stödjer dem.

Djibouti Kvinnoriksorganisation

I exemplen på sociala aktiviteter som etniska organisationer beskrev ingick bland annat:

- poesi-, kultur- och musikfestivaler
- högtidsfiranden
- barnfestival
- författarsamtal
- föreläsning om att minska våld mot kvinnor, juridiska frågor, lika rättigheter, familjerätt, och hur man använder advokater och domstolar samt vad åklagare och polisen har för roll i det svenska rättssystemet
- seminarium om jämställdhet
- insatser för ökat valdeltagande
- idrottsaktiviteter
- aktiviteter mot rasism, främlingsfientlighet och mot diskriminering
- telefontolkning
- deltagande i bokmässan i Göteborg
- föreläsning om att åldras i ett främmande land
- konferens om integration
- trygghetssamverkan med polis och kommun
- utgivning av tidskrifter

Hbtq-organisationer

Då vi vet att vår målgrupp har en ökad sårbarhet med högre psykisk ohälsa och suicidtankar än befolkningen i stort, betyder våra mötesplatser och aktiviteter att transpersoner kan bryta isoleringen och finna gemenskap. Vi är en livlina för många.

Transammans

I exemplen på sociala aktiviteter som hbtq-organisationer beskrev ingick bland annat:

- bokutgivning
- digitala caféer
- möten, konferenser och utbildningar med myndigheter
- deltagande i Pridefestivaler
- friluft- och idrottsaktiviteter
- lesbiska diskussionskvällar
- brädspelesträffar
- hantverksworkshops
- stadsvandringar
- lesbisk litterär salong
- bokcirklar
- poesikvällar
- bio och filmkvällar
- pysselfrukostar
- lesbiska frukostar,
- alternativa jul- och helgdagsfiranden
- samtal om lesbiska och queera erfarenheter av landsbygder
- föreläsningar om trans utifrån olika perspektiv

Verksamhetslogik för organisationsbidragen

Myndigheten har, baserat på bidragens förordningar, konstruerat verksamhetslogiker som har använts för en analys av bidragens resultat och effekter. Verksamhetslogik är ett systematiskt sätt att beskriva verksamhetens förutsättningar, genomförande och förväntade effekter. Det ger en överblick och illustrerar hur olika delar antas hänga ihop och hur de bygger en logisk kedja mellan syfte, förutsättningar, verksamhet, prestationer och effekter på kort och lång sikt.

Prestationer är de aktiviteter och insatser som genomförs inom ramen för verksamheten och som kan mätas kvantitativt. Det kan vara antal medlemmar i organisationerna eller hur många aktiviteter som genomförts i organisationerna. Dessa prestationer antas ge upphov till kortsiktiga effekter som i sin tur antas ge upphov till långsiktiga effekter på samhällsnivå.

Verksamhetslogiken tydliggör de antaganden som en verksamhet vilar på och sätter fokus på effekterna av arbetet, det vill säga det yttre resultatet av insatserna.

Verksamhetslogiken kan bidra i både uppföljning och utvärdering, genom att binda samman prestationer med effekter på kort och lång sikt. Det är vanligen lättare och mindre kostsamt att mäta det som ligger tidigt i effektkedjan (prestationer), än det som ligger senare i samma kedja (effekter på kort och lång sikt). Men om förväntningarna uppfylls, innebär det att förutsättningar finns för att även nästa steg i effektkedjan kan inträffa. Arbetet går alltså i riktning mot målet, där effekterna är realiserade.²¹

För att utföra uppdraget att fördela organisationsbidrag har MUCF utlyst medel och handlagt de ansökningar som kommit in. Arbetet resulterade i att 167 organisationer beviljades bidrag i enlighet med respektive förordning.

Verksamhetslogiken visar hur organisationernas prestationer ger upphov till effekter på kort sikt, samt hur de kortsiktiga effekterna hänger ihop med effekter på lång sikt. De långsiktiga effektmålen baseras på bidragsförordningarnas syften, målet för civilsamhällespolitiken och det ungdomspolitiska målet. Beskrivningar av prestationer och kortsiktiga effekter har hämtats från organisationernas redovisningar. MUCF har med utgångspunkt i beskrivningarna gjort en bedömning av hur de angivna kortsiktiga effekterna hänger ihop med de långsiktiga effektmålen.

²¹ ESV 2016, ”Vägledning Verksamhetslogik”, 2016:31.

Sammanfattning av verksamhetslogik

Förutsättningar

MUCF delar ut organisationsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer, hbtq-organisationer och organisationer bildade på etnisk grund på uppdrag av regeringen.²²

Verksamhet

Organisationerna har ekonomiska möjligheter att existera och bedriva verksamhet.

Prestationer

Inom ramen för verksamheten har organisationerna kunnat genomföra följande prestationer:

- Nationellt kansli, lokaler och anställd personal
- Stöd från riksorganisationer till medlemsorganisationer
- Kompetensutvecklande insatser
- Strukturerat administrativt arbete
- Låga eller inga medlemsavgifter
- Anpassad verksamhet för personer med funktionshinder
- Geografisk spridning av organisationer och aktiviteter
- Insatser för att främja föreningskunskap och demokrati inom organisationerna
- Opinionsbildande insatser
- Sociala aktiviteter

Effekter på kort sikt

Prestationerna ger enligt organisationerna och deras medlemmar upphov till följande kortsiktiga effekter:

- Organisatorisk grundstruktur upprätthålls
- Långsiktighet och stabilitet i organisationernas verksamhet
- Kvalitet i organisationernas verksamhet
- Kompetens och kunskap främjas i organisationen
- Verksamhet kan bedrivas med bred geografisk spridning
- Medlemmar kan delta i organisationens verksamhet oavsett ekonomi och funktion
- Aktiviteter kan genomföras
- Ökad legitimitet från medlemmar, finansiärer och samhället i stort
- Frihet i utformningen av organisationens verksamhet
- Demokratiska principer upprätthålls
- Organisationerna kan bidra till samhällsförändring som ligger i målgruppernas intressen
- Organisationerna kan främja gemenskap och utbyte mellan medlemmar

²² Från och med 2024 delar MUCF inte längre ut bidrag till organisationer bildade på etnisk grund.

Effekter på lång sikt

De kortsiktiga effekterna kan tänkas bidra till de långsiktiga effekter som ligger i linje med förordningens syften:

- Organisationernas egna initiativ och verksamheter med ändamål att stärka ställningen i samhället för hbtq-personer har stärkts
- Barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället har stärkts
- Organisationernas egna initiativ och verksamheter som rör kultur, språk, identitet och delaktighet i samhället har stärkts
- Villkoren för det civila samhället som en central del i demokratin har förbättrats
- Alla ungdomar har goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen

MUCF:s samlade bedömning

Målet för regeringens politik för det civila samhället är att ge organisationer bättre villkor att verka som en central del av demokratin. Ambitionen är att utveckla det civila samhällets möjligheter att göra människor delaktiga samt att bidra till samhällsutvecklingen och välfärden genom att stärka den ideella sektorns förutsättningar. Detta uppnås bland annat genom statsbidrag. Organisationsbidragen styr civilsamhällets aktörer i lägre grad än andra former av bidrag som till exempel verksamhets- och projektbidrag. Organisationsbidragen har därför stor betydelse för de ideella organisationerna i sina roller som röstbärare, opinionsbildare och granskare av den offentliga maktutövningen.²³

Organisationsbidragen är fortsatt av stor vikt för mottagarorganisationernas existens och verksamhet

Organisationerna anger att organisationsbidragen är mycket viktiga för deras existens och möjlighet att bedriva löpande verksamhet. Statsbidraget utgör mer än hälften av organisationernas totala intäkter för alla bidragsformer. Medelvärde för andelen av verksamheterna som statsbidraget finansierar för ungdomsorganisationerna var 60 procent, 78 procent för de etniska och 58 procent för hbtq-organisationerna.

Organisationsbidraget ger stabilitet, möjliggör kontinuitet och utveckling samt främjar kunskap inom organisationerna.

Organisationsbidragen nådde över 700 000 medlemmar

MUCF bedömer att 713 875 medlemmar indirekt fått ta del av de bidrag som fördelats till barn- och ungdomsorganisationer och hbtq-organisationer. En enskild person kan dock vara medlem i flera organisationer och i flera medlemsföreningar inom samma organisation vilket gör siffran ungefärlig.

Majoriteten fanns i barn- och ungdomsorganisationer som samlade 704 094 medlemmar. 9 781 personer var medlemmar i hbtq-organisationerna. Eftersom bidraget till etniska organisationer tagits bort så redovisade inte de organisationerna hur många medlemmar de hade under verksamhetsåret 2023. År 2022 samlade de etniska organisationerna strax över 100 000 medlemmar.

Utöver det har organisationerna nått ut till allmänheten på olika sätt.

²³ Jfr prop. 2009/10:55, s. 130f

Fördelningen mellan budgetposter skiljde sig åt beroende på bidragsbeloppens storlek

Barn- och ungdomsorganisationerna fick i genomsnitt högre bidragsbelopp än etniska- och hbtq-organisationer och lade relativt sett mest resurser på sin personal med 38 procent, vilket främst är löner, arvoden och arbetsgivaravgifter. De etniska organisationerna använde största delen (39 procent) av bidraget till verksamhet som möten, medlemsaktiviteter och utbildningsinsatser. Bland de etniska organisationerna var personalkostnaderna runt 15 procent, vilket kan tolkas som att den ekonomiska kapaciteten hos dessa organisationer var låg och att de inte hade råd att ha många anställda. Hbtq-organisationerna fördelade sina utgifter relativt jämnt mellan verksamhet (43 procent) och personal (35 procent). Fördelningen mellan budgetposter har legat relativt stabil de senaste åren för alla organisationstyper.

Myndighetens förslag

Följande förslag bygger på myndighetens kunskaper om bidragsgivning och är i linje med de förslag som lämnats i MUCF:s budgetunderlag 2026–2028²⁴ MUCF lämnar följande förslag till regeringen:

- Förstärk arbetet med bidragsgivning till det civila samhället
- Höj bidraget till barn- och ungdomsorganisationer permanent med 50 miljoner kronor per år
- Se över förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer så att MUCF vid fördelningen av bidrag kan beakta att de nationella minoriteterna bedriver resurskrävande verksamhet

Varje enskilt förslag förtydligas nedan:

Förstärk arbetet med bidragsgivning till det civila samhället

Kostnaderna för bidragshanteringen har ökat avsevärt, huvudsakligen på grund av högre krav på kontroll och granskning. Sedan 2022 har myndigheten etablerat en särskild kontrollgrupp för att utföra granskningar och möta dessa ökade krav. De ökade kraven på kontroll har resulterat i fler generella granskningar och en ökad identifiering av misstänkta oegentligheter, vilket i sin tur har lett till omfattande utredningar. Arbetstiden som ägnades åt fördjupade kontroller av bidrag ökade 2,5 gånger från 2023 till 2024.

Den administrativa kostnaden för bidragshantering finansieras helt eller delvis med förvaltningsanslag. För bidrag där myndigheten inte tilldelats särskilda administrativa medel ökade handläggningskostnaderna mellan 2015 och 2020 med nära 4 miljoner kronor och mellan 2020 och 2024 ökade kostnaderna med ytterligare 7,4 miljoner kronor

För vissa bidrag tilldelas myndigheten särskilda administrativa medel inom ramen för det enskilda uppdraget, men dessa har visat sig otillräckliga för att täcka den ökade arbetsinsatsen. Underskottet har varierat mellan 1,9 miljoner kronor till 3,8 miljoner sedan 2020. 2024 var underskottet 2,9 miljoner kronor.

MUCF föreslår därför att myndigheten, för att säkerställa att både nationell och internationell bidragsgivning kan ske med nödvändig kvalitet, får en permanent ökning av anslaget inom utgiftsområde 17, anslag 12:1 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor med 10 miljoner kronor 2026.

Höj bidraget till barn- och ungdomsorganisationer med 50 miljoner kronor per år

Den samlade summa som utbetalas till barn- och ungdomsorganisationerna låg fram till 2021 kvar på samma nivå som 2011, när finansieringen av bidrag till organisationernas lokala verksamheter flyttades från Svenska Spel-överskottet till anslag 12:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet. Detta trots att andelen nya organisationer som mottar organisationsbidrag har ökat.

²⁴ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, 2025.

Bidragets syfte är att stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället. Barn- och ungdomsorganisationerna kan motverka ungas ensamhet och utanförskap liksom motverka psykisk ohälsa och är viktiga aktörer också i arbetet med att utveckla fritidsaktiviteter inom ramen för fritidskortet.

Arbetet med att stärka ungas organisering behöver långsiktighet när det gäller uppdrag och finansiering. Det tar tid att skapa ökat medborgerligt engagemang i demokratiska processer, särskilt i områden som präglas av lågt valdeltagande. Om höjningen inte blir permanent skulle det innebära sämre förutsättningar för viktiga aktörer i arbetet för ungas engagemang och deltagande.

I budgetpropositionen för 2024 framgick att höjningen av statsbidraget till barn- och ungdomsorganisationer med 50 miljoner kronor årligen skulle fortsätta till och med 2025. MUCF föreslår bidraget bibehålls på 2025 års nivå.

Se över förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer så att MUCF vid fördelningen av bidrag kan beakta att de nationella minoriteterna bedriver resurskrävande verksamhet

Av § 25 i förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer framgår att MUCF får beakta att organisationernas verksamhet är särskilt resurskrävande när myndigheten fastställer storleken på organisationsbidraget till en barn- och ungdomsorganisation som företräder personer med funktionsnedsättning. En liknande formulering skulle vara till nytta för barn- och ungdomsorganisationer som företräder nationella minoriteter. I rapporten ”Engagemang och inflytande för unga från de nationella minoriteterna”²⁵ föreslås att de nationella minoriteternas ungdomsförbund kompenseras för den tid och de resurser de lägger ner på samråd genom att MUCF vid fördelning av bidrag kan beakta att de bedriver resurskrävande verksamhet. På så sätt skulle dessa organisationer få bättre förutsättningar att bedriva sin verksamhet.

²⁵ MUCF, 2022b

6. Referenser

Departementsserien 1997:36, ”Resultatstyrning av föreningsbidrag”.

Ekonomistyrningsverket, 2016, ”Vägledning Verksamhetslogik”. 2016:31.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, 2022b. ”Engagemang och inflytande för unga från de nationella minoriteterna”, Stockholm. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, 2025. ”Budgetunderlag 2025–2027”.
Växjö: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Proposition 1993/94:135, ”Ungdomspolitik”.

Proposition 2004/05:2, ”Makt att bestämma – rätt till välfärd”.

Proposition 2009/10:55, ”En politik för det civila samhället”.

Regeringens skrivelse 2009/10:53, ”En strategi för ungdomspolitiken”.

SFS 2008:349 ”Förordning (2008:349) om statsbidrag till organisationer för homosexuella, bisexuella, transsexuella eller personer med könsöverskridande identitet eller uttryck”.

SFS 2008:63 ”Förordning (2008:63) om statsbidrag till organisationer bildade på etnisk grund”.

SFS 2011:65 ”Förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer”.

SOU 2009:29 ”Fritid på egna villkor”.

SOU 2016:13 ”Palett för ett stärkt civilsamhälle”.

Statskontoret, 2004. ”Bidrag till ideella organisationer – kartläggning, analys och rekommendationer”, Stockholm.

Ungdomsstyrelsen, 2009. ”Konsekvenser, resultat och effekter av Ungdomsstyrelsens bidragsgivning till ideella organisationer”. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.

7. Bilagor

1. Barn- och ungdomsorganisationer

Organisation	Belopp	Not
Albakos Ungdomscenter	1 524 874	-
Astronomisk Ungdom	1 965 173	-
BEMUF (Bosnien-Hercegovinas Muslimska Ungdomsförbund)	1 550 094	-
BHUF	1 461 942	-
Centerpartiets Ungdomsförbund	1 499 233	-
Changing attitudes	1 608 136	-
CISV Sweden	1 478 318	-
Credo	1 426 017	-
Demokrati för Barns Framtid	1 500 477	-
Devote	1 837 304	-
Djurskyddet Ungdom	1 416 551	-
Dövblind Barn och Ungdom	582 250	1
EFK UNGs Bidragsspår	1 753 078	-
Elevernas riksförbund	2 681 163	-
ELSA Sweden	1 439 437	-
equmenia	3 756 137	-
Esport United	3 011 928	-
Europeiska ungdomsparlamentet (EUP) Sverige	1 492 119	3
Folk You	1 546 450	-
Fria Moderata Studentförbundet	1 442 751	-
Frisksportens Ungdomsförbund	1 612 381	-
Fritidsforum	1 865 937	-
Fritidsförbundet	1 594 790	1,3
Fältbiologerna	1 557 010	-
Förbundet Aktiv Ungdom	4 016 576	-
Förbundet Skog och Ungdom	2 141 479	-

Förbundet Ung med psoriasis	1 597 157	1
Förbundet Unga Forskare	1 861 987	-
Förbundet Unga Rörelsehindrade	1 448 575	1
Förbundet Vi Unga	2 861 891	-
Förenade Förorter	1 466 373	-
Grön Ungdom Riksorganisationen	1 516 636	-
*Horn i Fokus Ungdomsförbund	1 693 098	-
International Federation of Medical Students Association Sweden	1 448 636	-
jagvillhabostad.nu	1 420 054	-
Junis	2 484 855	-
KFUK-KFUM Sverige	2 358 825	-
Kontaktnätet	1 547 649	-
KRIK – Kristen Idrottskontakt	2 447 008	-
Kristdemokratiska Ungdomsförbundet	1 700 462	-
Liberala ungdomsförbundet	1 532 382	-
Lokalpartiernas Centrala Ungdomsorganisation	1 418 825	-
Mattecentrum	2 397 024	-
Moderata Ungdomsförbundet	2 757 410	-
Ny Generation Elev- och Studentorganisation	2 710 142	-
Nykterhetsrörelsens Scoutförbund	1 836 364	-
PeaceWorks	1 495 559	-
Pingst ung	3 331 706	-
Popkollo	1 481 193	-
*Raoul Wallenberg Differencemakers	1 408 656	-
Reach	1 441 158	-
Reacta	1 841 186	-
RFSL Ungdom	1 438 518	-
Riksförbundet Sveriges 4H	2 377 250	-
Riksförbundet Sveriges Unga Katoliker	1 677 699	-
Riksförbundet Unga Musikanter	5 040 252	-

Riksföreningen Svenska Gospelverkstaden	1 418 173	3
Riksorganisationen Unga Reumatiker	1 614 765	1
Riksorganisationen Unga med synnedsättning	1 571 348	1
Rädda Barnens Ungdomsförbund	1 465 997	-
Salt - barn och unga i EFS	2 225 756	-
Scouterna	21 435 754	-
Serbiska Ortodoxa Ungdomsförbundet	1 454 064	-
Serbiska Ungdomsförbundet i Sverige	1 502 204	-
Serbiska Ungdomsorganisationen i Sverige	1 594 362	-
SESUS	5 778 456	-
Sport for Life Sverige	1 521 197	-
Studentradion i Sverige	1 459 418	-
Svensk Live - Unga arrangörsnätverket	1 622 758	-
Svenska Alliansmissionens Ungdom	1 864 805	-
Svenska Blå Stjärnans ungdomsförbund	1 298 575	-
Svenska Celiakiungdomsförbundet	1 689 038	1
Svenska Kyrkans Unga	3 286 706	-
Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa	1 583 018	-
Svenska Röda Korsets Ungdomsförbund	1 555 754	-
Sverigefinska ungdomsförbundet	1 394 031	2
Sveriges Blåbandsungdom	1 483 031	-
Sveriges Dövas Ungdomsförbund	1 594 201	1
Sveriges Ekonomföreningars Riksorganisation (S.E.R.O.)	1 773 750	-
Sveriges Elevkårer	13 925 070	-
Sveriges elevråd	2 616 329	-
Sveriges Frimärksungdom	1 627 474	-
Sveriges Hundungdom	1 917 463	-
Sveriges Personalvetarstuderandes Riksförbund, P-riks	1 451 009	-
Sveriges Schackförbund	9 814 177	-
Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund	2 211 717	-

Sveriges Unga Aktiesparares Riksförbund	2 091 566	-
Sveriges Unga Blåsare	1 644 121	-
Sveriges ungdomsråd	1 443 757	-
Sverok	10 381 402	-
Syrianska-Arameiska Ungdomsförbundet	1 829 956	-
Syrianska/Arameiska Akademikerförbundet, SAAF	1 523 946	-
Syrisk Ortodoxa Kyrkans Ungdomsförbund	1 886 582	-
Syrisk Ortodoxa Ungdomsförbundet	1 662 137	-
Saminuorra	1 345 609	-
Tamam	1 443 592	-
Turkiska Ungdomsförbundet	1 478 450	3
Ung Företagsamhet i Sverige	4 789 280	-
Ung Media Sverige	2 200 866	-
Ung Pirat	1 487 096	-
Ung Teaterscen	1 601 875	-
Ung Vänster	1 570 592	-
Unga Allergiker	1 639 156	1
Unga Asov	1 418 516	-
Unga Drogförebyggare	1 873 559	-
*Unga Feminister	1 418 687	-
Unga Funkisar	1 448 575	1,3
Unga Hörselskadade	1 570 203	1
Unga Kan	1 477 591	-
Unga Örnars riksförbund	2 157 362	-
Ungdomens Nykterhetsförbund	2 042 153	-
UNGIKÖR	1 928 362	-
United Soul	1 541 737	-
Utrikespolitiska förbundet Sverige	1 552 666	-
Summa	261 999 929	

Tabell 7.1 Barn- och ungdomsorganisationer som beviljades bidrag 2023, beviljat belopp i kronor.

Noter:

1. Företräder personer med funktionsnedsättning. Organisationerna beviljades därför 150 000–225 000 kronor extra för resurskrävande verksamhet. Dessa extra pengar är inräknade i beloppet i tabellen.
2. Företräder en nationell minoritet.

* MUCF har återkrävt bidraget till föreningen. Föreningen ingår därför inte i underlaget till rapporten.

Källa: MUCF:s e-tjänst.

2. Barn- och ungdomsorganisationer indelade efter organisationstyp

Elev- eller studentorganisationer

Elevernas riksförbund

ELSA Sweden

Fria Moderata Studentförbundet

International Federation of Medical Students Association Sweden

SESUS

Studentradion i Sverige

Sveriges Ekonomiföreningars Riksorganisation (S.E.R.O.)

Sveriges Elevkårer

Sveriges Elevråd

Sveriges Personalvetarstuderandes

Riksförbund, P-riks

Etniska organisationer

Albakos Ungdomscenter

Bosnisk-Hercegovinska Ungdomsförbundet

Horn i Fokus Ungdomsförbund

Serbiska Ungdomsorganisationen i Sverige

Serbiska Ungdomsförbundet

Serbiska Ortodoxa Ungdomsförbundet

Syrianska/Arameiska Akademikerförbundet

Syrianska-Arameiska Ungdomsförbundet

Turkiska Ungdomsförbundet

Folkbildnings- eller utbildningsorganisationer

Mattecentrum

Lokalpartiernas Centrala Ungdomsorganisation

Friluftorganisationer

Förbunden skog och ungdom

Riksförbundet Sveriges 4H

Scouterna

Frivilliga försvarsorganisationer

Svenska Blå stjärnans ungdomsförbund

Hbtq-organisationer

RFSL ungdom

Hobbyorganisationer

Astronomisk ungdom

Esport united

Sport for Life Sverige

Sveriges frimärksungdom

Sveriges hundungdom

Sveriges schackförbund

Sverok

UNGiKÖR

Kulturorganisationer

Devote

Folk You

Förenade förorter

Kontaktnätet

Popkollo

Riksförbundet Unga Musikanter

Riksföreningen Svenska Gospelverkstaden

Svensk Live – Unga arrangörsnätverket

Sveriges Unga Blåsare

Ung Teaterscen

United Soul

Miljöorganisationer

Djurskyddet Ungdom
Fältbiologerna

Nationella minoritetsorganisationer

Sáminuorra
Sverigefinska ungdomsförbundet

Nykterhetsorganisationer eller liknande

Frisksportens ungdomsförbund
Junis
Nykterhetsrörelsens scoutförbund
Sveriges blåbandsungdom
Ungdomens nykterhetsförbund
Unga drogförebyggare

Organisationer för personer med funktionsnedsättning

Dövblind barn och ungdom
Fritidsförbundet
Förbundet Ung med psoriasis
Förbundet Unga Rörelsehindrade
Riksorganisationen Unga med synnedsättning
Riksorganisationen Unga Reumatiker
Svenska Celiakiungdomsförbundet
Sveriges Dövas Ungdomsförbund
Unga Allergiker
Unga Funkisar
Unga Hörselskadade

Partipolitiska ungdomsförbund

Centerpartiets Ungdomsförbund
Grön Ungdom Riksorganisationen
Kristdemokratiska Ungdomsförbundet
Liberala Ungdomsförbundet
Moderata Ungdomsförbundet
Sveriges socialdemokratiska ungdomsförbund
Ung pirat
Ung vänster
Unga feminister

Religiösa organisationer

Bosnien-Hercegovinas muslimska ungdomsförbund

Credo

EFK ungs bidragsspår

Equmenia

KFUK-KFUM Sverige

Kristen idrottskontakt

Ny generation elev- och studentorganisation

Pingst ung

Reach

Riksförbundet Sveriges unga katoliker

Salt – Barn och unga i EFS

Svenska alliansmissionens ungdom

Svenska kyrkans unga

Svenska muslimer för fred och rättvisa

Syrisk-ortodoxa kyrkans ungdomsförbund

Syrisk-ortodoxa ungdomsförbundet

Solidaritetsorganisationer

CISV Sverige

Changing attitudes

Peaceworks

Rädda barnens ungdomsförbund

Svenska Röda Korsets ungdomsförbund

Tamam

Övriga organisationer

Demokrati för Barns Framtid

Europeiska ungdomsparlamentet (EUP) Sverige

Fritidsforum

Förbundet Aktiv Ungdom

Förbundet Unga Forskare

Förbundet Vi Unga

jagvillhabostad.nu

Raoul Wallenberg Differencemakers

Reacta

Sveriges Unga Aktiesparares Riksförbund

Sveriges ungdomsråd

Unga Asov

Ung Företagsamhet i Sverige

Ung Media Sverige

Unga Kan

Unga Örnars riksförbund

Utrikespolitiska förbundet Sverige

Tabell 7.2 Samtliga barn- och ungdomsorganisationer som fick organisationsbidrag 2023, fördelade på huvudsaklig organisationstyp.

Källa: MUCF:s e-tjänst.

3. Etniska organisationer

Organisation	Statsbidrag	Not
Albanska Föreningars Union i Sverige	562 328	-
Albanska riksförbundet Iliria	341 369	-
Armeniska riksförbundet i Sverige	381 413	2
Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund i Sverige	490 475	-
Bosnisk-Hercegovinska riksförbundet i Sverige	926 043	-
Bosniskhercegovinsk-Svenska kvinnoförbundet i Sverige	399 700	-
Djibouti Kvinnor Riksförbund	392 846	-
*Eritreanska Riksförbundet i Sverige	362 249	-
F.A.P.S. Portugisiska Riksförbundet	291 319	-
FAIS-IR	438 690	-
Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige	345 407	-
Gambiska Riksförbundet	324 732	-
Grekiska Riksförbundet	386 160	-
Hangool Foundation	422 679	-
Immigranternas Riksförbund	488 573	-
Internationella Kvinnoförbundet	372 274	-
Irakiska Demokratiska Riksförbundet i Sverige	363 610	-
Iranska Flyktingars Riksförbund (IFRS)	544 013	-
Iranska Riksförbundet i Sverige	487 210	2
Kinesiska Riksförbundet i Sverige	478 016	-
Kroatiska riksförbundet	540 292	-
Kurdiska Federationen Paraply (KFP)	822 082	-
Letternas Riksförbund i Sverige	310 642	-
Makedoniska riksförbundet	401 696	-
Polska kongressen i Sverige	411 618	-
Polska Riksförbundet	423 639	-
Riksförbundet Banjaluka i Sverige	330 104	-
Riksförbundet Bijeljina-Janja	287 356	-

*Ryska riksförbundet i Sverige	375 360	-
Sabeiska mandeisk riksförbundet i Sverige	350 695	-
Serbernas riksförbund i Sverige	857 193	-
Serbisk-ortodoxa kvinnoförbundet	314 185	2
Serbiska riksförbundet	680 381	-
SIOS	480 000	1
Slovenska Riksförbundet	305 475	-
Somaliland riksförbund i Sverige	569 733	-
Somaliska riksförbundet i Sverige	682 563	-
Sudanesiska Riksförbundet	286 852	-
Svensk-kurdiska Riksförbundet	312 963	-
Sverigeesternas förbund	448 799	-
Ukrainska Alliansen i Sverige	372 293	-
Ungerska Riksförbundet	541 971	-
Summa	18 904 998	

Tabell 7.3 Etniska organisationer som beviljades bidrag 2023, beviljat belopp i kronor.

Noter:

1. Paraplyorganisation som samlar riksorganisationer, inte lokala föreningar.
2. Organisationerna redovisade bidraget på annat sätt än övriga organisationer och ingår därför inte i underlaget till rapporten.

*MUCF har återkrävt bidraget från organisationerna och de ingår därför inte i underlaget till rapporten.

Källa: MUCF:s e-tjänst.

4. Hbtq-organisationer

Organisation	Belopp
EKHO	491 245
FPES	632 885
Förbundet HBT-liberaler	579 230
HBTs Sverige	1 437 691
Lesbisk Makt	1 123 157
SFQ – Sveriges förenade HBTQIA+ studenter	396 407
RFSL	4 384 222
Transammans	1 089 077
Öppna moderater	1 164 082
Summa	11 297 996

Tabell 7.4 Hbtq-organisationer som beviljades bidrag 2023, beviljat belopp i kronor.

Källa: MUCF:s e-tjänst.